

Český telekomunikační úřad

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 7. října 2009
Čj. 84 060/2009-609

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný orgán státní správy podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 a konzultace podle § 131 Zákona, rozhodnutí Rady Úřadu podle § 107 odst. 8 písm. b) bod 2 a k provedení § 51 Zákona vydává opatřením obecné povahy

analýzu trhu č. A/2/10.2009-12,

trh č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě.

Článek 1

Výsledky analýzy relevantního trhu

(1) Úřad analyzoval relevantní trh č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě¹⁾ (dále jen „relevantní trh“).

(2) Na základě analýzy Úřad konstatuje, že relevantní trh není efektivně konkurenčním trhem, neboť na něm působí podniky s významnou tržní silou a nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropských společenství v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

Článek 2

Návrh na stanovení podniku s významnou tržní silou

Na základě analýzy relevantního trhu Úřad navrhuje stanovit podnikem s významnou tržní silou na tomto trhu společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Článek 3

Návrh povinností, které Úřad hodlá uložit za účelem nápravy

(1) Úřad navrhuje uložit podnikům s významnou tržní silou podle čl. 2 povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3 Zákona a souvisejících opatření obecné povahy:

- a) průhlednosti podle § 82 Zákona, zejména
1. uveřejnit referenční nabídku přístupu (včetně popisu příslušných služeb, smluvních podmínek a cen),
  2. uveřejnit referenční nabídku propojení (včetně popisu příslušných služeb, smluvních podmínek a cen),
  3. zveřejňovat informace týkající se přístupu k síti (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen),

¹⁾ Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly (dále jen „Opatření“).

4. zveřejňovat informace týkající se propojení sítí (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen);
- b) nediskriminace podle § 81 Zákona, zejména
1. uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
  2. poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní,
  3. podnik s významnou tržní silou musí nabídnout odpovídající velkoobchodní službu nebo produkt formou přístupu pro každou službu nebo produkt, který nabízí na maloobchodní úrovni;
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, zejména
1. vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů tak, aby při určování cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné, že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,
  2. vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů tak, aby byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby,
- d) přístupu k prostředkům a sdílení kapacit podle § 84 Zákona, zejména
1. povinnost propojovat sítě nebo síťová zařízení,
  2. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho specifickým síťovým prvkům,
  3. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho přiřazeným prostředkům,
- e) nenavrhuje se;
- f) nenavrhuje se;
- g) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona.

Nápravné opatření podle písmene g) se navrhuje uložit společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. pro případy zahájení volání z geografických účastnických čísel a telefonních čísel s přístupovými kódy k neveřejným sítím.

Článek 4

Uplatnění regulace cen

Analýza prokázala, že na trhu dochází k uplatňování nepřiměřeně vysoké ceny v neprospěch koncových uživatelů a nápravná opatření podle § 51 odst. 3 písm. a) až f) Zákona by sama o sobě nevedla k nápravě. Úřad navrhuje v souladu s § 57 odst. 1 Zákona uplatnit regulaci cen u společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Článek 5

Účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho uveřejnění v Telekomunikačním věstníku.

Odůvodnění

Část A

Úřad podle § 51 až 53 Zákona provedl analýzu relevantního trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě. Relevantní trh je vymezen a definován v souladu s doporučením Komise Evropských společenství o relevantních trzích produktů a služeb ze dne 17. prosince 2007 (2007/879/ES).

Část B – Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací v České republice (dále jen „Metodika“)

1. Východiska Metodiky

1.1 Legislativní rámec

Úřad provádí analýzu relevantních trhů v oboru elektronických komunikací v souladu

a) s platnými právními předpisy České republiky pro oblast elektronických komunikací:

- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 430/2005 Sb., kterou se stanoví kritéria pro posuzování, zda má více subjektů společnou významnou tržní sílu na relevantním trhu elektronických komunikací (dále jen „Vyhláška“)
- Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly

b) s předpisy regulačního rámce EU pro oblast elektronických komunikací:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací („autorizační směrnice“)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice o univerzální službě“)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení („přístupová směrnice“)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací („Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích“)

- Směrnice Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací

c) s ostatními příslušnými dokumenty Evropské komise:

- Doporučení Komise ze dne 15. října 2008 o oznámeních, lhůtách a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (oznámeno pod číslem K(2008) 5925 – číslo předpisu je 2008/850/ES)
- Doporučení Komise ze dne 17. prosince 2007 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (oznámeno pod číslem K(2007) 5406 – číslo předpisu je 2007/879/ES) („Doporučení o relevantních trzích“)
- Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylné k regulaci ex ante v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (C(2007)5406)
- Rozhodnutí Komise ze dne 11. prosince 2006 Seznam norem a/nebo specifikací pro sítě a služby elektronických komunikací a přiřazená zařízení a doplňkové služby, které nahrazuje všechny předchozí verze (oznámeno pod číslem K(2006) 6364) (Text s významem pro EHP) (2007/176/ES)
- Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03 ze dne 11. července 2002).

1.2 Základní etapy analýzy relevantních trhů

Proces analýzy relevantních trhů probíhá ve třech etapách:

a) definování relevantního trhu

Východiskem procesu definování relevantního trhu je stanovení jednotlivých relevantních trhů elektronických komunikací v Opatření. Při definování každého relevantního trhu jej Úřad vymezuje z hlediska věcného, územního a časového.

b) vlastní analýza relevantního trhu

Cílem analýzy takto vymezeného relevantního trhu je stanovení, zda je trh efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém období konkurenčním trhem stane. V případě, že Úřad neshledá na základě výsledků analýzy trh efektivně konkurenčním a pokud nelze důvodně očekávat, že se jím v přiměřeném časovém období stane, Úřad stanoví subjekt (y) s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

Stanovení subjektu s významnou tržní silou Úřad provede na základě zkoumání kritérií, která jsou uvedena v Opatření.

Analýza trhu se zaměřením na určení subjektů s významnou tržní silou je východiskem při rozhodování o uplatnění, popřípadě zrušení regulačních opatření. Úřad zohledňuje současnou situaci na trhu a předpokládaný budoucí vývoj relevantního trhu ve vymezeném časovém horizontu.

c) návrh povinností a zákazů (dále jen „nápravná opatření“)

Úřad v souladu s ustanoveními § 51 odst. 3, 4 a 9 Zákona navrhne jednu nebo zároveň několik povinností podniku (podnikům) s významnou tržní silou, a to jako prevenci, popř. za účelem zlepšení konkurenčního prostředí.

Úřad při návrhu povinností sleduje zejména tyto celkové zásadní cíle regulačního rámce EU:

- a) prosazování hospodářské soutěže,
- b) přispění k rozvoji vnitřního trhu,
- c) prosazování zájmů koncových uživatelů.

Proces volby nápravných opatření tvoří na sebe navazující etapy:

- a) analyzování cílů ex ante regulace,
- b) volba vhodných nápravných opatření odpovídajících těmto cílům,
- c) návrh a konkretizace parametrů nápravných opatření.

1.3 Zdroje informací

Při analýze relevantních trhů Úřad využívá informace a data získaná od subjektů trhu jejich vyžádáním (dotazníky), informace z vlastního/zprostředkovaného průzkumu a z veřejně dostupných zdrojů.

2. Metodika

Metodika stanoví postupy a metody uplatňované v jednotlivých etapách provádění analýzy relevantních trhů (viz bod 1.2). Tyto postupy a metody se použijí při analýze relevantního trhu v rozsahu přiměřeném jeho povaze, přičemž zdůvodnění tohoto rozsahu je součástí analýzy každého relevantního trhu.

2.1 Definování relevantního trhu

Relevantní trhy určené pro regulaci ex ante v oblasti elektronických komunikací jsou trhy stanovené Opatřením.

Relevantním trhem je trh produktů a služeb, které jsou z hlediska charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

S ohledem na očekávaný budoucí vývoj a v souladu se zásadami práva na ochranu hospodářské soutěže Úřad při definování jednotlivých relevantních trhů pro účely ex ante regulace provádí jejich vymezení z hlediska věcného, územního a časového.

2.1.1 Věcné vymezení

Věcné vymezení relevantního trhu znamená popis produktů a služeb, které tvoří trh. Produktovým trhem se rozumí skupina produktů a služeb, které jsou vzájemně zaměnitelné či zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky a poptávky.

Úřad analyzuje produkty a služby (včetně dílčích služeb, které jsou dosažitelné v rámci dané služby) na základě jejich základních charakteristik, cen, technických parametrů a podmínek jejich typického využívání.

2.1.1.1 Zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky

K určení možných náhrad na straně poptávky Úřad vypracuje seznam potenciálních produktů a služeb, které mohou být z hlediska maloobchodního nebo velkoobchodního uživatele vzájemně zaměnitelné a mohou být nahrazeny v případě zvýšení cen nebo v případě jiných změn konkurenčních podmínek.

K posouzení zastupitelnosti na straně poptávky Úřad:

- a) definuje funkčnost služby s ohledem na koncového uživatele,
- b) identifikuje možné substituty na straně poptávky (maloobchodní nebo velkoobchodní),
- c) vyhodnotí substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené využití služby, křížová elasticita cen (citlivost poptávky po určité službě na změnu ceny jiné služby) a ceny.

2.1.1.2 Zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky

K zastupitelnosti na straně nabídky dochází ve chvíli, kdy poskytovatel služeb převede své zdroje na poskytování cílové služby, tj. i takové služby, která představuje alternativu z hlediska poptávky. Takové převedení zdrojů může omezit tvorbu cen stávajících poskytovatelů služby, neboť jejich prostor pro zvyšování cen je omezen možnou dostupností konkurenční služby. Aby náhrada na straně nabídky byla proveditelná, je třeba, aby bylo možno realizovat přechod schůdným způsobem, za relativně nízké náklady a v krátkém časovém horizontu.

Úřad rozlišuje mezi zastupitelností na straně nabídky a zcela novým vstupem na trh podléhajícím všem bariérám vstupu.

Úřad se při určení zastupitelnosti na straně nabídky zabývá zejména:

- a) zkoumáním funkční a technické zastupitelnosti

V tomto případě Úřad zejména zkoumá technické možnosti a kapacitu sítí poskytovatelů, náklady spojené s „přepnutím“ (včetně nákladů příležitosti) a časové možnosti „přepnutí“. Úřad v této souvislosti dále zkoumá potenciální investiční možnosti včetně překážek k investování na trhu.

- b) určením náhradních poskytovatelů

Tento krok je zaměřený na určení náhradních poskytovatelů služby, tj. soutěžitelů, kteří aktuálně působí na zkoumaném trhu a souvisejících trzích a těch, kteří mají potenciál se takovými soutěžiteli stát a kteří by mohli – za přiměřené náklady a během přiměřené doby – poskytovat služby nahrazující stávající služby.

Důležitým východiskem pro tento krok je určení infrastruktury sítě, která by mohla být použita k poskytování služby nebo zajištění velkoobchodních vstupů do této služby.

- c) zkoumáním regulačních faktorů ovlivňujících zastupitelnost

Úřad zejména zkoumá existenci a povahu regulačních opatření omezujících poskytování dané služby ze strany provozovatelů jiných služeb, případně zkoumá zákonné

povinnosti týkající se této služby (např. univerzální služba, požadavek na kvalitu služeb), které mohou znemožnit či omezit využití kapacity infrastruktury.

d) zkoumáním dalších faktorů

K posouzení zastupitelnosti na straně nabídky Úřad zohledňuje i další kritéria, jimiž se řídí především efektivnost a včasnost realizace substituce na straně nabídky na různých trzích.

2.1.1.3 Hypotetický monopolistický test

V případech, kde je to účelné, využije Úřad jako nástroj pro analýzu zastupitelnosti na straně poptávky a nabídky hypotetický monopolistický test. Při provádění testu Úřad zvažuje reakci na malé (5 – 10 %), ale významné trvalé zvýšení ceny, provedené hypotetickým monopolním poskytovatelem příslušné služby takto:

- pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by mnoho spotřebitelů uspokojilo své potřeby přechodem na jinou, náhradní službu, místo aby platili navýšenou cenu, Úřad považuje náhradní službu za součást stejného trhu, a současně,
- pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by kritické množství poskytovatelů podobných služeb přesunulo své zdroje na poskytování substituční služby, Úřad považuje tyto služby (v závislosti na dalších faktorech) za součást stejného trhu.

2.1.2 Územní vymezení

Územním vymezením relevantního trhu se rozumí území (geografický trh), na němž dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních podmínek na jiném území.

Při územním vymezení trhu Úřad zohledňuje národní trh a pouze v případech, kdy konkrétní kritéria indikují odlišné (obvykle menší) geografické trhy, zvažuje vymezení jiných geografických trhů.

2.1.3 Časové vymezení

Relevantní časový rámec může být pro různé trhy odlišný. Základem pro stanovení časového rámce je vymezení provedené Zákonem, který vymezuje toto období na dobu 1 až 3 let. Úřad časově vymezuje jednotlivé trhy v závislosti na současné situaci na trhu a zejména na jeho očekávané dynamice vývoje.

2.2 Analýza relevantního trhu

Účelem analýzy relevantních trhů je zjištění, zda trh je efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním stane. Pokud Úřad analýzou doloží, že na relevantním trhu existuje podnik s významnou tržní silou, zkoumá problémy, které by nastaly nebo mohly nastat v případě, že by podnik s významnou tržní silou jednal ve svém vlastním zájmu a nezávisle na zájmech svých zákazníků i na konkurenčních omezeních představovaných ostatními podnikateli na trhu.

Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropských společenství v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

Proto Úřad provede analýzu trhu s cílem zjistit:

- a) zda-li některý podnik na trhu takovou významnou tržní silou nedisponuje,
- b) zda problémy identifikované při určení existence významné tržní síly jsou řešitelné na základě nápravných opatření v oblasti hospodářské soutěže.

V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není efektivně konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele, jejichž významná tržní síla vedla k nálezu neexistence efektivně konkurenčního trhu.

Úřad pokud zjistí, na základě analýzy relevantního trhu, že tento trh je efektivně konkurenční, rozhodne o zrušení uložených povinností.

Úřad při zkoumání tržních charakteristik vychází zejména z posouzení současné situace a z odhadu očekávaného vývoje. Tyto činnosti jsou prováděny výhledově od doby první analýzy do doby příští analýzy relevantního trhu.

2.2.1 Posouzení významné tržní síly

Pro posouzení existence významné tržní síly na relevantním trhu Úřad využívá ekonomických kritérií, která jsou uvedena v Opatření a ve Vyhlášce. Kritéria jsou posuzována z hlediska očekávaného/předpokládaného vývoje a současných podmínek panujících na daném trhu.

Úřad prokazuje existenci významné tržní síly na základě kombinace těchto kritérií, která však při samostatném posouzení nemusí být vždy zcela určující.

Úřad při svém hodnocení použije kritéria vhodná pro daný relevantní trh, jejichž výčet je uveden v Opatření, ve Vyhlášce a popřípadě v příslušné judikatuře.

Úřad posuzuje každý trh individuálně, tj. pro každý případ může stanovit váhy kritérií nezávisle na vahách stanovených pro jiný trh. Toto odůvodní.

Při posuzování existence významné tržní síly Úřad bere v úvahu i případnou existenci stávajících nápravných prostředků.

2.2.1.1 Zkoumání samostatné významné tržní síly

Posuzování samostatné významné tržní síly provádí Úřad zejména s přihlédnutím k těmto základním skupinám kritérií/charakteristik:

- tržní podíl,
- kritéria zaměřená na charakteristiku podniku,
- kritéria související s charakteristikou zákazníků,
- kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu.

Tržní podíl

a) velikost tržního podílu

Tržní podíl je klíčovým indikátorem síly soutěžitele na trhu. I přes značnou váhu tohoto kritéria na posouzení významné tržní síly jsou i při relativně vysokém tržním podílu posuzována ještě další kritéria, která však nemusí mít samostatně určující charakter/váhu.

Úřad při posuzování významné tržní síly vychází z evropského soutěžního práva a přihlíží k velikosti tržního podílu následujícím způsobem:

- Je-li tržní podíl subjektu nižší než 25 %, není pravděpodobné, že by měl subjekt významnou tržní sílu; to může nastat pouze v případě, že Úřad zkoumáním ostatních kritérií shledá velmi silnou podporu existence významné tržní síly.
- Je-li výše tržního podílu subjektu v rozmezí 25 % až 40 %, je možné, že zkoumaný subjekt má významnou tržní sílu.
- Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 40 %, je předpoklad existence významné tržní síly.
- Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 50 %, jde o silný indikátor existence významné tržní síly.
- Je-li tržní podíl 75 % a více, jedná se o významnou tržní sílu. Velikost významného tržního podílu již sama o sobě svědčí o existenci významné tržní síly, a proto se další kritéria nepodrobují analýze.

K měření tržního podílu je používáno více měřítek povahy finanční i výkonové, které vycházejí z charakteristiky trhu.

b) vývoj tržního podílu v čase

Při zkoumání podílů na trhu Úřad bere v úvahu zejména směr a rychlost změn, ke kterým z hlediska podílu dochází. Úřad přihlíží k vývoji tržního podílu následovně:

- vysoký tržní podíl, který je během doby stabilní, silně naznačuje existenci samostatné významné tržní síly, zejména je-li pravděpodobné, že se situace nezmění,
- klesající tržní podíl může svědčit o zvyšující se soutěživosti na trhu, avšak nevylučuje existenci samostatné významné tržní síly,
- nestálá velikost tržního podílu může naznačovat neexistenci samostatné významné tržní síly.

Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

a) celková velikost podniku

Posouzení velikosti podnikatelského subjektu je založeno na komplexním hodnocení jeho majetkové, finanční a výnosové situace a perspektivách vývoje.

b) kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné

Ovládnutí infrastruktury, která není dostupná konkurenčním provozovatelům, přispívá k dominanci. Při posouzení ovládnutí infrastruktury Úřad zejména zvažuje, zda je infrastruktura neduplikovatelná, nebo jen těžko duplikovatelná.

Ovládnutí může být realizováno různými způsoby, například prostřednictvím vlastnických práv (části nebo celé infrastruktury), užíváním nebo existencí přímého případně nepřímého vlivu na infrastrukturu.

c) technologická výhoda nebo převaha

Přednostní popřípadě výlučný přístup k vyspělým technologiím naznačuje dominanci. Toto kritérium Úřad považuje za velmi směrodatné, protože při poskytování služeb v rámci trhu elektronických komunikací se používají velmi složité technologie.

Úřad dále přihlíží k faktorům/skutečnostem, které význam tohoto kritéria při posuzování existence významné tržní síly snižují, zejména jsou to:

- požadavky na vzájemnou provozuschopnost a propojitelnost, zahrnuté v řadě mezinárodních úmluv a dohod, vedou k tomu, že v praxi komunikační technologie vykazují vysokou míru standardizace,
- trhy pro tyto technologie (tj. zařízení, včetně software) jsou většinou otevřené,
- příslušné technologie, byť složité, jsou ve většině případů vyspělé a stabilní,
- Úřad usiluje o to, aby zabránil uplatňování nepřiměřených omezení na nově vznikajících trzích (kde je nejpravděpodobnější, že se uplatní technická inovace).

Úřad považuje za relevantní ukazatele při zkoumání technologického náskoku nebo převahy zejména údaje o investicích do výzkumu a vývoje – včetně nákladů na rozvoj nových služeb.

d) snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním zdrojům

Relativně snadný nebo přednostní přístup na kapitálové trhy nebo k jiným zdrojům kapitálu dává provozovatelům velkou výhodu. Tento přístup se v praxi projevuje v levnějších nákladech na financování investičních akcí, tj. nižšími WACC (v porovnání s konkurenty nebo potenciálními novými účastníky trhu) a může působit jako překážka vstupu na trh i jako zdroj zvýhodnění oproti stávajícím konkurentům.

Kritérium je směrodatné na trzích, kde je třeba realizovat nákladné investiční akce (což platí pro celou řadu relevantních trhů).

Z hlediska posouzení přístupu na kapitálové trhy či k jiným finančním zdrojům Úřad zkoumá zejména podíl daného operátora na trhu, vývoj jeho majetkových, finančních a výnosových ukazatelů, vlastnickou strukturu, podnikovou strategii a stabilitu managementu.

e) rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb

Nabízí-li jeden provozovatel v rámci jedné nabídky více služeb současně, Úřad přihlíží, zda i konkurenti jsou schopni nabízet stejný sortiment služeb.

f) úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu se vztahují k nižším jednotkovým nákladům výroby (distribuce atd.) v důsledku výroby resp. poskytování velkého množství zboží nebo služeb. Tyto jsou také známy pod pojmem „rostoucí výnosy“ a mohou soutěžitelům umožnit jednat nezávisle na provozovatelích působících v menším rozsahu a bránit vstupu na trh potencionálním konkurentům, kteří by k účinné konkurenci potřebovali dosáhnout velkého „kritického objemu“.

Úspory z rozsahu umožní soutěžitelům získat v porovnání s méně významným konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka. U tohoto kritéria Úřad posuzuje spíše relativní výhody než absolutní úspory z rozsahu a velikosti, které samy o sobě nejsou ukazatelem významné tržní síly.

Výhody, které úspory z rozsahu přinášejí provozovateli, budou pravděpodobně trvat jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně rozsáhlou nabídku. Proto Úřad porovnává tuto dobu s časovým rámcem stanoveným pro daný trh a určuje, zda je tato doba dostatečně dlouhá na to, aby se muselo toto kritérium brát v potaz.

Při hodnocení úspor z rozsahu Úřad zvažuje zejména faktory související s podílem na trhu a velikostí podnikatelského subjektu, existencí souboru služeb a strukturou nákladů.

g) úspory ze sortimentu

Úspory ze sortimentu znamenají nižší jednotkové náklady v důsledku výroby respektive poskytování širokého sortimentu zboží nebo služeb pomocí (částečně) sdílených zdrojů. To může soutěžitelům umožnit jednat nezávisle na provozovatelích, kteří nenabízejí podobně široký sortiment produktů nebo služeb.

Úspory ze sortimentu umožní soutěžitelům získat v porovnání s méně významným konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka.

Výhody, které úspory ze sortimentu přinášejí provozovateli, budou pravděpodobně trvat jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně různorodou nabídku.

Pro posouzení úspor ze sortimentu Úřad zkoumá zejména faktory související s podílem na trhu a velikostí podnikatelského subjektu a s existencí souboru služeb.

h) vertikální integrace

Jestliže poskytovatel nabízí celou řadu produktů na různých úrovních celého tržního řetězce, tj. produkt nebo službu a zároveň jeho velkoobchodní vstupy, Úřad zkoumá, zda je soutěžitel schopen jednat nezávisle na svých konkurentech. Pro posouzení vertikální integrace Úřad zkoumá zejména vlastnické a řídicí vztahy poskytovatele/poskytovatelů působících na trhu a zda konkurenti jsou vertikálně integrovanému poskytovateli schopni konkurovat.

i) rozvinutost prodejní a distribuční sítě

Úřad zkoumá, zda rozvinuté prodejní a distribuční kanály soutěžitele působí jako překážka vstupu na trh a mohou mu umožnit jednání neomezené konkurenty, kteří tyto sítě nemají a pro které by bylo velmi těžké a nákladné je získat či vybudovat. V této souvislosti může Úřad zkoumat i další relevantní faktory, například schopnost soutěžitele rozvíjet a podporovat svou značku.

j) ceny a ziskovost

Soustavně vysoké ceny v porovnání s ostatními podnikateli mohou naznačovat existenci významné tržní síly. Úřad přitom zvažuje, zda vysoké ceny lze zdůvodnit inovační aktivitou či poskytováním různých výhod. Soustavně vyšší ziskovost může rovněž signalizovat existenci významné tržní síly.

Kritéria související s charakteristikou zákazníků

V souvislosti se zákazníky se zvažují zejména tato kritéria:

a) neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky

Podnikatel může získat nebo udržovat významnou tržní sílu, pokud jeho zákazníci nemají možnost přejít k jinému podnikateli.

Zákazníci mohou mít při nákupu služeb z různých důvodů slabou vyjednávací pozici. Projevuje se to nemožností, aby zákazník „pohrozil“ přechodem nebo skutečně přešel ke konkurenčním službám, což může poskytovateli umožnit jednat nezávisle na zákaznících i konkurentech.

Úřad posuzuje, zda kupní síla zákazníků je dostatečná pro omezení tržní síly poskytovatele.

b) náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů

Úřad zkoumá, zda relativní výše nákladů, které mohou vzniknout zákazníkovi při přechodu k jinému poskytovateli, umožňuje poskytovatelům jednat nezávisle na zákaznících, kteří tak mají omezenou schopnost využít služeb jiného poskytovatele.

c) překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů

Úřad dále posuzuje existenci i jiných překážek, které by mohly zákazníkovi v přechodu k jinému poskytovateli zabránit (např. existence dlouhodobých smluv).

Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu

Soutěž na trhu se může vyvíjet k vyšší efektivitě, pokud jsou překážky pro vstup na trh a pro další růst na trhu nízké a pokud trvá situace možnosti potenciální konkurence vstoupit na trh.

V souvislosti s konkurencí Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

- existence konkurence,
- existence potenciální konkurence,
- překážky pro vstup na trh,
- překážky prohlubování konkurence.

Neexistence konkurence, ani potenciální konkurence nebo nových účastníků trhu, i když může být způsobena i jinými faktory, je významným ukazatelem, že některý poskytovatel může mít významnou tržní sílu. Toto kritérium je úzce svázáno s překážkami vstupu na trh. Úřad v tomto případě zkoumá, zda lze během časového horizontu posouzení očekávat vstup nových účastníků na trh.

Úřad zvažuje i další překážky vstupu resp. růstu, zejména výhodný přístup k infrastruktuře a rádiovému spektru, strategické překážky jako diskriminační ceny stanovené zavedenými provozovateli, vertikální nebo horizontální pákový efekt na trh nebo utopené náklady.

2.2.1.2 Zkoumání společné významné tržní síly

Úřad konstatuje existenci společné významné tržní síly v případě, že dva nebo více soutěžitelů společně zaujímají dominantní postavení s tím, že mezi nimi neexistuje účinná hospodářská soutěž. To je možné na trhu, jehož struktura dovoluje vytvářet předpoklady ke koordinovaným účinkům na tento trh, a to i v případě, kdy mezi těmito subjekty nejsou strukturální nebo jiné vazby. Koordinované jednání musí být reálně možné a během doby udržitelné.

Hlavní kritéria stanovení společné významné tržní síly:

Kritéria pro stanovení společné významné tržní síly jsou stanovena Vyhláškou.

Společnou významnou tržní sílu lze stanovit zejména tehdy, když odpovídá charakteristikám, zejména v oblasti koncentrace nebo průhlednosti trhu.

a) koncentrace trhu

Hlavním ukazatelem tržních podmínek, který může indikovat společnou tržní sílu je vysoce koncentrovaný trh, měřený například Hirschmann-Herfindahlovým indexem (HHI).

Vysoký podíl na trhu a vysoce koncentrovaný trh Úřad považuje za významný ukazatel, kdy příslušné subjekty mohou mít společnou významnou tržní sílu.

b) průhlednost trhu

Nízká průhlednost cenových nabídek produktů a služeb může též svědčit o existenci společné významné tržní síly.

Další kritéria ke stanovení společné významné tržní síly:

a) vyspělost trhu

Při posuzování vyspělosti trhu Úřad posuzuje zejména tempo jeho rozvoje a penetraci.

b) stagnující nebo mírný růst na straně poptávky

Při posuzování vyspělosti trhu Úřad posuzuje zejména tempo růstu poptávky, kdy stagnující nebo jen mírný růst poptávky zvyšuje pravděpodobnost vzniku společné významné tržní síly.

c) malá pružnost poptávky

Snížená citlivost poptávky k cenovým změnám oslabuje motivaci k cenové konkurenci, neboť získat tržní podíl by vyžadovalo vyšší (a potenciálně ztrátové) snížení cen.

Empirická měření elasticity poptávky na trhu Úřad používá, pokud jsou dostupná. Směrodatné jsou také strukturální faktory a důkazy o nákupním chování zákazníků, např. pomocí průzkumů.

d) podobné tržní podíly

Podobné tržní podíly při vyšší koncentraci trhu mohou za jistých okolností oslabovat motivaci k účinné konkurenci mezi dvěma a více soutěžiteli, a proto je Úřad zkoumá při stanovení existence společné tržní síly.

e) stejnorodost produktu

Homogenní (stejnorodé) produkty/trhy služeb a vyspělé technologie (ty, co jsou již nějakou dobu k dispozici a jejichž rychlost inovace se zpomalila) činí porovnání nabídek přehlednější a usnadňují tak koordinaci.

f) podobné nákladové struktury

Subjekty, jejichž nákladové struktury se liší, mohou být méně náchylné k dohodě.

g) nedostatek technické inovace, popřípadě vyspělé technologie

Jedním z ukazatelů, které Úřad v této souvislosti zkoumá, je pravděpodobnost vstupu nových hráčů na trh. Vysoká míra inovace se vyznačuje i vyšší pravděpodobností vstupu nových hráčů na trh, což snižuje možnost vzniku společné významné tržní síly.

h) neexistence přebytku kapacity

Nemá-li žádný poskytovatel významnou nadbytečnou kapacitu, Úřad považuje existenci společné významné tržní síly za pravděpodobnější.

i) velké překážky pro vstup na trh

Úřad zvažuje překážky vstupu na trh, zejména výhodný přístup k infrastruktuře a rádiovému spektru.

j) nedostatečná tržní síla na straně poptávky

Úřad posuzuje existenci překážek, které by mohly zákazníkovi v přechodu k jinému poskytovateli zabránit.

k) nedostatečná potenciální soutěž

Úřad posuzuje existenci překážek pro vstup potenciální konkurence na trh.

l) různé druhy neformálních nebo jiných vazeb mezi dotčenými subjekty

Úřad zkoumá vazby mezi soutěžiteli, protože zvyšují pravděpodobnost, že budou vůči zákazníkům a konkurentům jednat jako jediný subjekt.

m) odvetné mechanismy

Velmi významným ukazatelem udržitelnosti koordinovaných účinků, v případě, že by nastaly, je potenciální možnost odvetné akce.

n) nedostatečný nebo omezený prostor pro cenovou konkurenci

Nedostatek nebo snížená cenová konkurence umožňuje dominantním soutěžitelům zvyšovat ceny ziskově, tj. bez rizika s tím související ztráty podílu na trhu.

Úřad zkoumá existenci konkurentů, kteří nejen že jsou schopni ceny snižovat, ale také je snižovat tak, aby to mělo výrazný dopad na tržní podíl – to snižuje pravděpodobnost existence společné významné tržní síly.

Dále může Úřad zkoumat zejména necenové faktory při nákupních rozhodnutích zákazníků, jako je například image značky a sdílení stejných postojů, popřípadě přístup k distribučním kanálům.

o) použití kritérií pro stanovení samostatné významné tržní síly

Společnou významnou tržní silou se rozumí společné obsazení dominantní pozice dvěma nebo více společnostmi. Pro Úřad jsou rozhodující také kritéria užívaná k vyhodnocení samostatné významné tržní síly. Je to zejména kritérium velké překážky vstupu na trh, nedostatečná tržní síla na straně poptávky a neexistující potenciální konkurence.

Na základě analýzy výše uvedených kritérií Úřad rozhodne o existenci společné významné tržní síly na daném relevantním trhu.

2.2.1.3 Přenesená významná tržní síla

Úřad posoudí, zda je subjekt, který má významnou tržní sílu na jednom trhu, schopný rozšířit tuto svou dominanci i na trh úzce související, a to buď vertikálně, nebo horizontálně.

2.3 Postup při určení nápravných opatření

V závislosti na výsledcích analýzy relevantního trhu a vyhodnocení dosavadních regulačních opatření Úřad navrhne v souladu s § 51 Zákona, s čl. 9 až 13 Směrnice 2002/19/ES (Přístupová směrnice) a s čl. 17 až 19 Směrnice 2002/22/ES (Směrnice o univerzální službě) vhodná nápravná opatření. Tato nápravná opatření musí být přiměřená, objektivní a odůvodněná.

Úřad navrhuje pro podnik s významnou tržní silou jedno nebo několik z následujících nápravných opatření:

- a) průhlednost podle § 82 Zákona a čl. 9 Přístupové směrnice,
- b) nediskriminace podle § 77 a § 81 Zákona a čl. 10 Přístupové směrnice,
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona a čl. 11 Přístupové směrnice,
- d) přístupu ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona a čl. 12 Přístupové směrnice,
- e) poskytování služby pronájmu okruhů v rozsahu minimálního souboru pronajímaných na celém území státu nebo jeho části podle § 76 Zákona a čl. 18 Směrnice o univerzální službě,
- f) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1 Zákona a čl. 19 Směrnice o univerzální službě,
- g) související s regulací cen podle § 56 a § 57 Zákona a čl. 13 Přístupové směrnice.

Úřad je oprávněn na základě analýzy uložit dotčeným podnikům i jiná než výše uvedená nápravná opatření týkající se přístupu, a to po obdržení souhlasného stanoviska Komise.

Stanovil-li Úřad podnik s významnou tržní silou na některém relevantním trhu pro koncové uživatele a dospěl-li po provedení konzultace podle § 130 a § 131 Zákona k závěru, že uložení výše uvedených povinností nebude v souladu s čl. 17 Směrnice o univerzální službě sjednána náprava, je Úřad oprávněn dotčenému podniku rozhodnutím zakázat:

- a) neodůvodněné nebo nepřiměřené zvýhodňování některých koncových uživatelů,
- b) nepřiměřené vzájemné vázání služeb,
- c) účtování neúměrně vysokých cen,
- d) omezování hospodářské soutěže stanovením dumpingových cen.

Pokud výše uvedené zákazy již na trhu existují, Úřad může rozhodnout o jejich zachování, změně nebo zrušení.

V případě nadnárodních trhů Úřad postupuje v souladu s právem Evropských společenství a provádí společně s dotčenými národními regulátory analýzu relevantního trhu a popřípadě stanoví subjekt s významnou tržní silou. Po projednání s dotčenými národními regulačními úřady může Úřad rozhodnout o uložení zavedení povinností pro subjekt/subjekty s významnou tržní silou.

Úřad při analýze a volbě nápravných opatření zvažuje pravděpodobný dopad svých zásahů a sleduje jejich účinky během celého intervalu mezi jednotlivými analýzami.

Část C – Analýza relevantního trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě

1. Úvod

Úřad podle § 51 až 53 zákona provedl analýzu relevantního trhu „původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě“, který je označen jako trh č. 2 v souladu s čl. 2 Opatření.

Úřad podrobil trh nové analýze po uplynutí maximální lhůty dané Zákonem, tj. po třech letech od vydání Opatření obecné povahy analýza trhu č. A/8/03.2006-16 trh č. 8 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě, která nabyla účinnosti dne 12. dubna 2006. Na základě opatření č. A/8/03.2006-16 vydal Úřad rozhodnutí č. SMP/8/04.2006-2, kterým stanovil společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (dříve ČESKÝ TELECOM, a.s.) společností s významnou tržní silou na trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě. Povinnosti byly společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. uloženy rozhodnutím č. REM/8/04.2006-5 a cenová regulace rozhodnutím č. CEN/8/4.2006-16 ve znění rozhodnutí č. CEN/8/11.2008-3.

Úřad pro účely sběru dat pro provedení analýzy relevantního trhu zpracoval dotazníky, které přidělil na svém portále vyhrazeném pro Elektronický sběr dat <https://monitoringtrhu.ctu.cz/ctu> dotčeným subjektům dle evidence podnikatelů vedené Úřadem.

Cílem analýzy relevantního trhu je definování tohoto trhu v národních podmínkách České republiky a následné posouzení, zda trh je efektivně konkurenční, návrh případného stanovení podniku s významnou tržní silou a návrh případného uložení povinností podle Zákona.

Úřad postupoval při definování relevantního trhu, při vlastní analýze relevantního trhu a při určení nápravných opatření subjektům s významnou tržní silou podle Zákona, Vyhlášky, Opatření a v souladu s Metodikou uvedenou v části B.

Úřad provedl sběr dat a potřebných informací a zpracoval návrh analýzy, který byl prodiskutován se zástupci asociací operátorů. Dále byla provedena veřejná konzultace v souladu se Zákonem.

Úřad při analýze relevantního trhu:

- definoval trh věcně, územně a časově,
- analyzoval trh z hlediska určení samostatné a společné významné tržní síly,
- vyhodnotil stávající regulační opatření,
- navrhl uplatnění přiměřených nápravných opatření.

Úřad konstatuje, že obdržená data jsou pro účel analýzy trhu dostatečně vypovídající, neboť byla získána od všech dotčených podnikatelských subjektů, které působí na analyzovaném velkoobchodním trhu.

2. Definování relevantního trhu

2.1 Věcné vymezení

Relevantní trh č. 2 je definován, v souladu s Opatřením obecné povahy, jako trh č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě.

Zahrnuje tu část přenosu volání z koncového bodu sítě po ústřednu nebo jiné obdobné zařízení, na kterém je poskytován přístup a propojení ve veřejných telefonních sítích, přičemž ústřednou se rozumí místní nebo tranzitní ústředna, ve které jsou sítě propojeny a v jejíž přístupové oblasti se nachází koncový bod veřejně dostupné telefonní sítě.

Veřejnou telefonní sítí se rozumí síť, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový provoz. V souladu s definicí tohoto relevantního trhu je proto za původ volání považován pouze takový případ, kdy se jedná o veřejně dostupnou telefonní službu.

Jedná se o službu elektronických komunikací určenou výhradně pro podnikatele zajišťující veřejně dostupné sítě a poskytující veřejně dostupné telefonní služby v pevném místě, tj. poloha koncového bodu se nemění, je trvale definována přesnou geografickou adresou a má případně omezený rozsah kolem tohoto koncového bodu.

Služba původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě může být tedy realizována zejména prostřednictvím pevných sítí (sítí s propojováním okruhů – klasická PSTN síť a prostřednictvím datových sítí – VoIP – Voice over IP). Tato služba může být poskytována i s využitím mobilních sítí, pokud je koncovému účastníkovi poskytovatelem služeb zrušena nebo omezena mobilita služeb např. technickým nebo technologickým řešením koncového bodu nebo přístupové sítě (např. služby připojení pobočkové ústředny v pevném místě apod.).

Pro poskytování veřejně dostupné telefonní služby lze použít kromě klasické telefonní sítě s účastnickým kovovým vedením také např. optické sítě, televizní kabelové rozvody, jakož i jiné bezdrátové sítě (např. FWA, WiFi).

Služba původu volání (originace) poskytovaná na velkoobchodní úrovni zahrnuje veškerá volání na geografická a negeografická telefonní čísla v rámci České republiky i do zahraničí.

Úřad zkoumal dané vymezení trhu z hlediska možných substitutů na straně poptávky a nabídky a konstatoval, že na zkoumaném trhu původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě nenalezl žádný substitut.

2.2 Územní vymezení

Rozhodující většina podnikatelů neomezuje svoji nabídku na vybrané regiony, ale nabízí služby plošně na území celé České republiky. Každý podnikatel poskytující původ volání (originaci) ve veřejné telefonní síti v pevném místě uplatňuje vůči uživatelům stejné ceny a soutěžní podmínky jsou na celém území České republiky dostatečně homogenní. Služby tedy nejsou nabízeny v jednotlivých regionech za zřetelně odlišitelných podmínek.

Úřad proto došel k závěru, že územním vymezením relevantního trhu č. 2 - původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě je území celé České republiky.

2.3 Časové vymezení

Na analyzovaném trhu v současné době působí 24 podnikatelských subjektů, které nabízejí službu původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě.

Na základě věcného vymezení byly do trhu zařazeny pouze podnikatelé provozující veřejné telefonní sítě, na nichž jsou poskytovány služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě.

S ohledem na charakter trhu se nepředpokládá významná změna v jeho vývoji, proto je časový rámec pro analýzu vymezen obdobím tří let.

3. Analýza relevantního trhu

3.1 Samostatná významná tržní síla

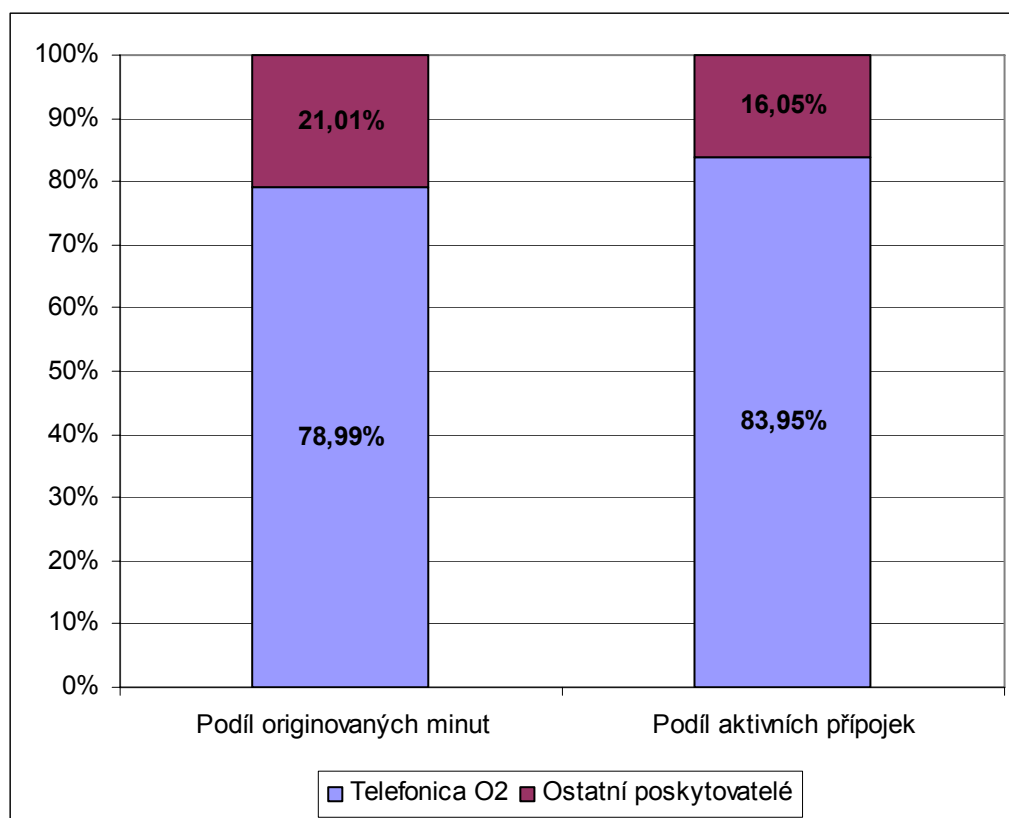
3.1.1 Tržní podíl a vývoj tržních podílů

Velikost tržního podílu

Úřad analyzoval výkonová měřítka:

- počet minut původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě;
- počet aktivních přípojek.

Graf č. 1: **Tržní podíl vyjádřený v počtu originovaných minut a počtu aktivních přípojek k 31. 12. 2008**

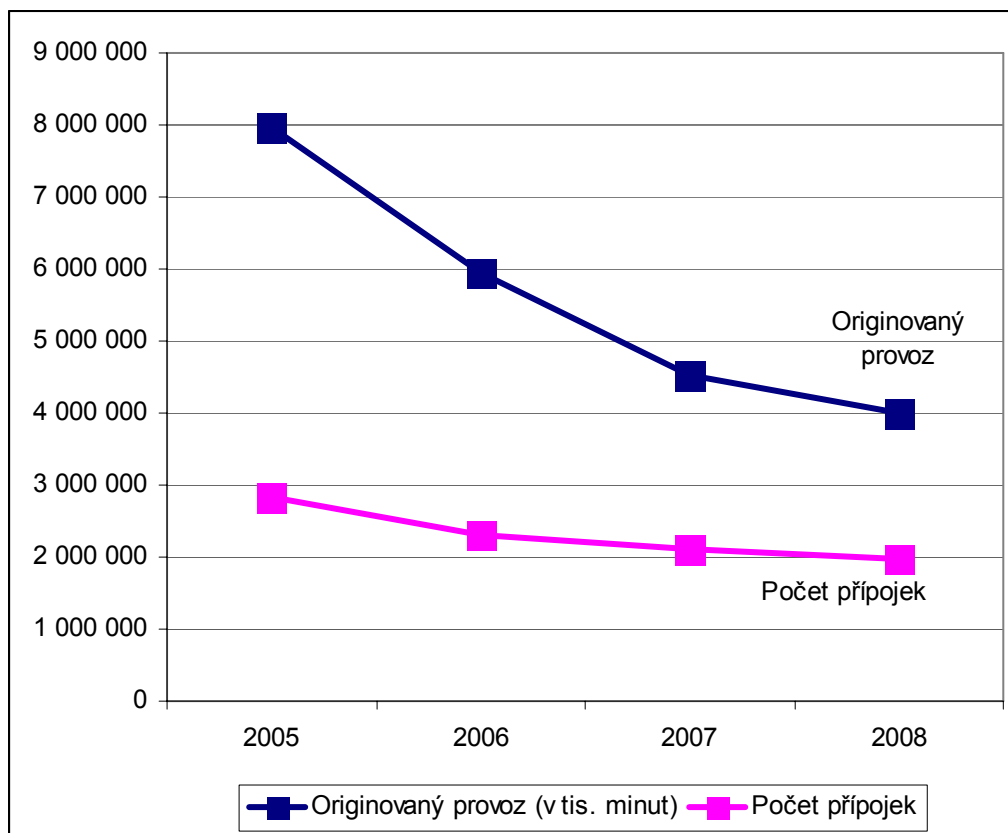
V prvním sloupci je znázorněn tržní podíl společnosti Telefonica O2 Czech Republic, a.s. na celkovém počtu originovaných minut, který v roce 2008 činil 79 %. Součet podílů ostatních poskytovatelů činil 21 %, z toho podíl společnosti GTS NOVERA s.r.o. činil 8,7 %, podíl společnosti UPC Česká republika, a.s. činil 4,3 %, podíl společnosti České Radiokomunikace, a.s. činil 2,5 % a podíl společnosti VOLNÝ, a.s. 2,4 %.

V druhém sloupci je znázorněn tržní podíl společnosti Telefonica O2 Czech Republic, a.s. na celkovém počtu aktivních přípojek (84,04 %).

Vývoj tržního podílu

Úřad analyzoval vývoj počtu přípojek, na kterých je poskytována veřejně dostupná telefonní služba, a vývoj celkových originovaných minut.

Graf č. 2: Vývoj počtu aktivních přípojek a originovaného provozu

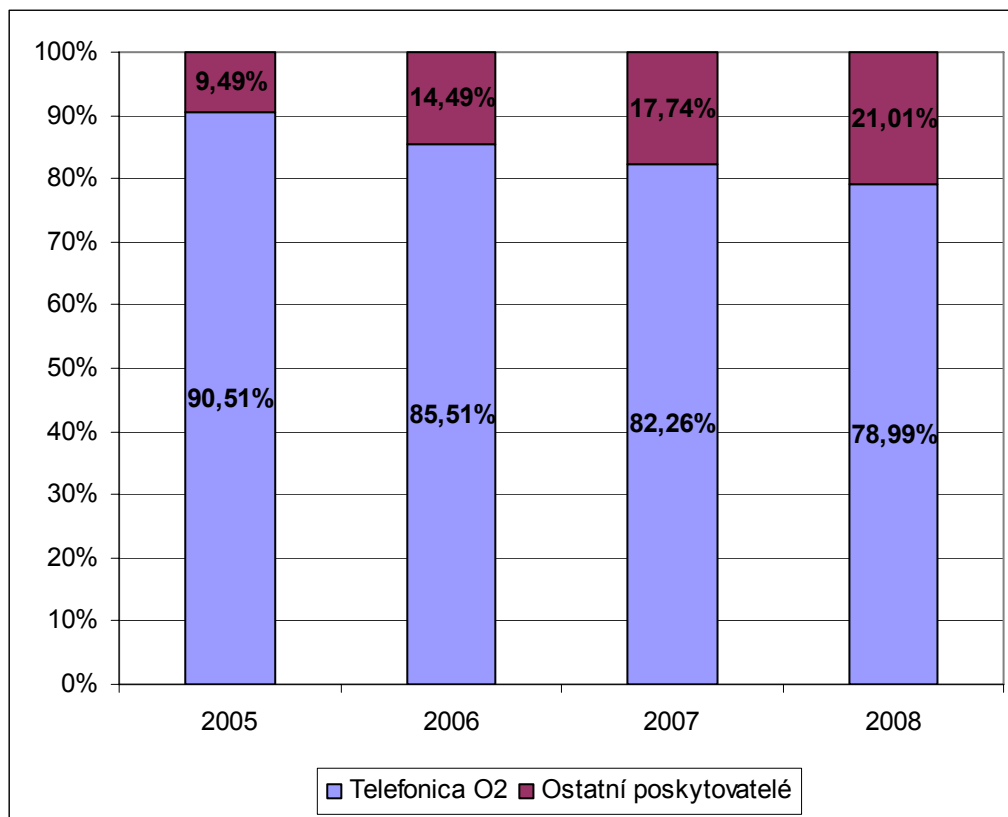

Z výše uvedeného grafu je patrný pokles počtu aktivních přípojek, na kterých je poskytována veřejně dostupná telefonní služba, i pokles počtu celkových originovaných minut ve veřejné telefonní síti v pevném místě. Počet originovaných minut ve veřejné telefonní síti klesl za sledované období o téměř 50 %, naproti tomu pokles počtu aktivních přípojek činil cca 30 %. Vzhledem k faktu, že se počet originovaných minut v mobilních sítích v průběhu sledovaného období zvyšoval, Úřad zastává názor, že pokles počtu originovaných minut ve veřejné telefonní síti v pevném místě je způsoben zejména přechodem do mobilních sítí.

Kritéria uvedená u tržního podílu Úřad analyzoval i ve vývoji v čase:

- a) vývoj počtu minut původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě

Graf č. 3: Vývoj tržních podílů poskytovatelů služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě vyjádřený v počtu originovaných minut

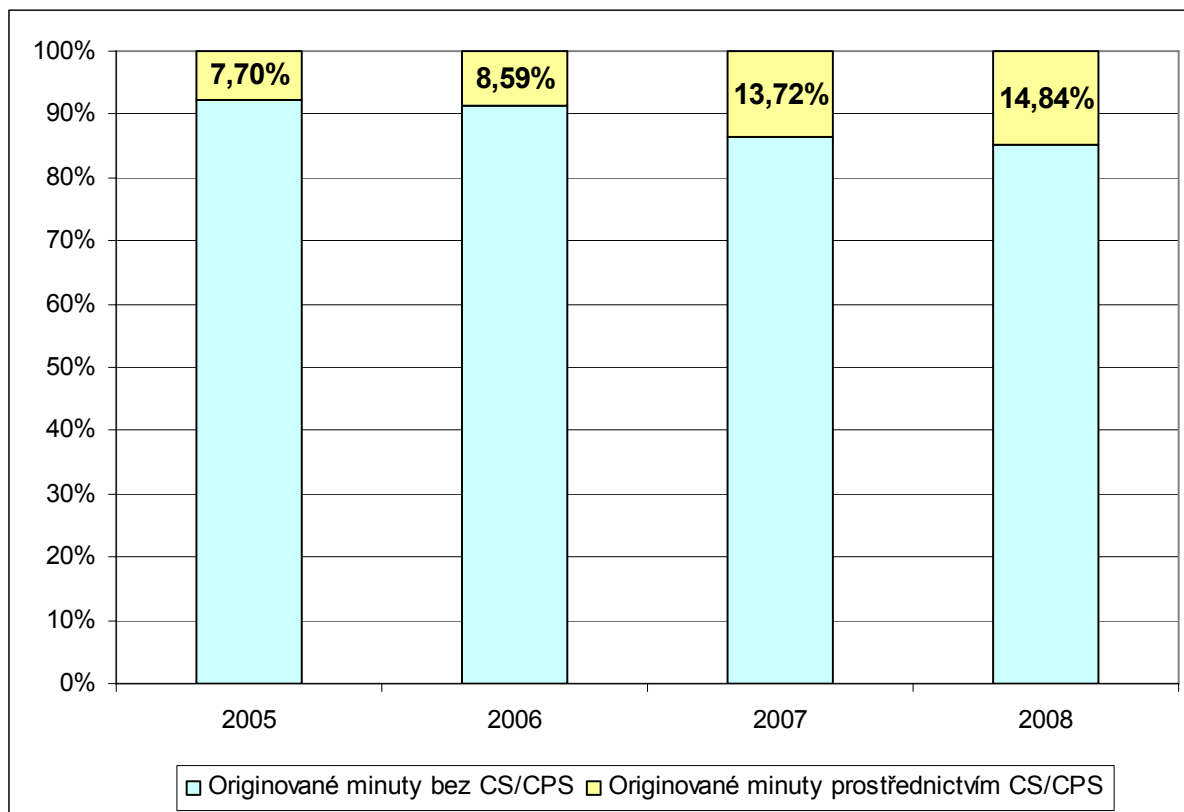

Tab. č. 1: Podíl poskytovatelů služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě na celkovém počtu originovaných minut k 31.12.2008

Poskytovatel služeb na trhu č. 2	Podíl na celkovém počtu originovaných minut v %
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	78,99
GTS NOVERA s.r.o.	8,73
UPC Česká republika, a.s.	4,32
České Radiokomunikace a.s.	2,51
VOLNÝ, a.s.	2,41
MATTES AD, spol. s r.o.	0,68
ČEZ ICT Services, a. s.	0,45
Ostatní poskytovatelé	1,91

Podíl alternativních poskytovatelů služby původu volání (originace) volání ve veřejných telefonních sítích v pevném místě vzrostl od roku 2005 do roku 2008 na 21 % (graf č. 3).

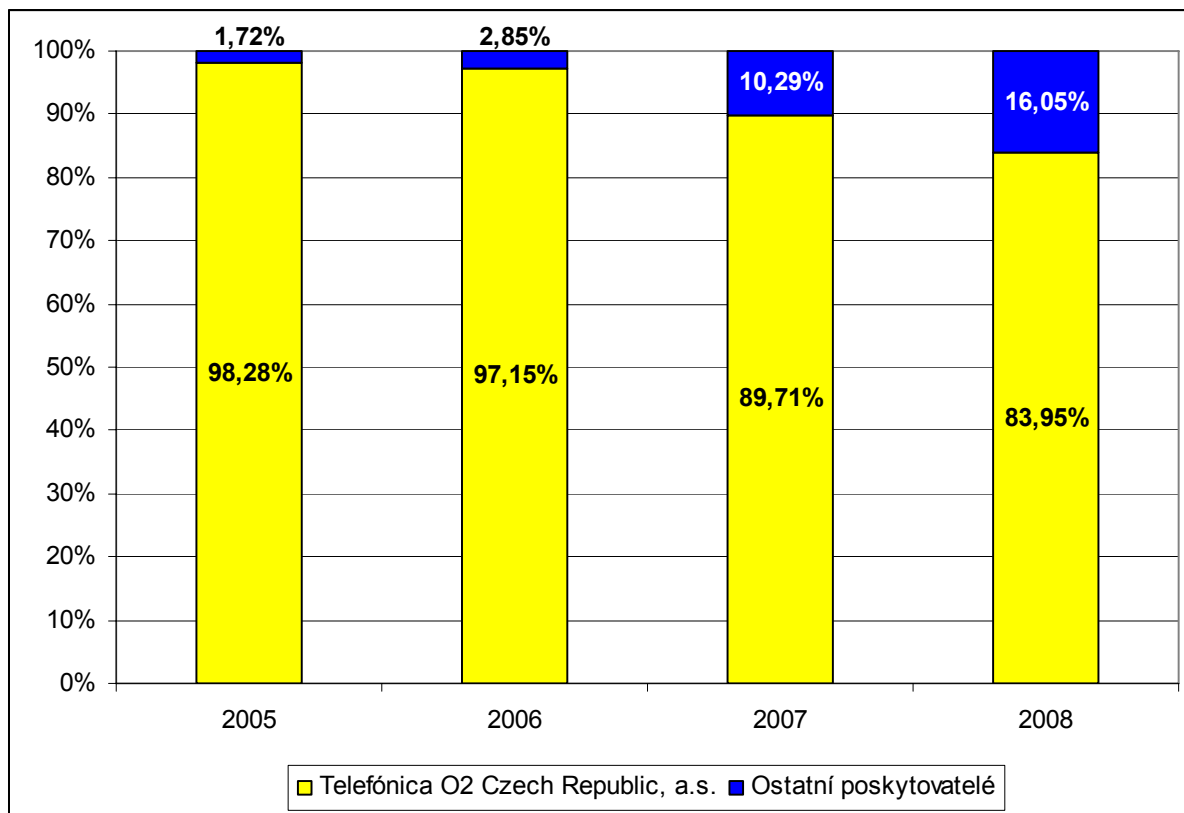
Graf č. 4: Vývoj podílů služby CS/CPS na celkovém počtu originovaných minut ve veřejné telefonní síti v pevném místě ve sledovaném období

Graf č. 4, který ukazuje vývoj podílů originovaných minut prostřednictvím služby CS/CPS na celkovém počtu originovaných minut ve veřejných telefonních sítích v pevném místě, je uveden jako doplňující informace k výše uvedenému vývoji podílů poskytovatelů služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě vyjádřenému v počtu originovaných minut. Originované minuty služby CS/CPS jsou zahrnuty v podílu originovaných minut společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. v grafu č. 3.

b) vývoj počtu přípojek , na kterých je poskytována veřejně dostupná telefonní služba

Graf č. 5: Vývoj tržních podílů poskytovatelů služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě vyjádřený v počtu aktivních přípojek

Tab. č. 2: Podíl nejvýznamnějších poskytovatelů služby původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě na celkovém počtu přípojek k 31.12.2008

Poskytovatel přístupu na trhu č. 2	Podíl na celkovém počtu přípojek v %
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	83,95%
UPC Česká republika, a.s.	6,22%
MobilKom, a.s.	3,33%
České Radiokomunikace a.s.	1,94%
ČEZ ICT Services, a. s.	1,13%
MATTES AD, spol. s r.o.	0,66%
GTS NOVERA s.r.o.	0,54%
VOLNÝ, a.s.	0,32%
Ostatní	1,91%

Z uvedených údajů je zřejmé, že se ve sledovaném období podíl společnosti Telefonica O2 Czech Republic, a.s. zmenšil o cca 14 %, přičemž k největšímu poklesu došlo v průběhu roku 2007. Zatímco v roce 2005 činil podíl společnosti Telefonica O2 Czech Republic, a.s. 98,28 %, v roce 2008 činil její podíl 83,95 %. Podíl ostatních poskytovatelů činil v roce 2008 cca 16 %.

3.1.2 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné

Telefónica O2 Czech Republic, a.s. vlastní rozhodující část infrastruktury pevných sítí, která pokrývá téměř celé území ČR. Z toho je zřejmé, že na analyzovaném trhu není prostor pro budování další paralelní (duplicitní) infrastruktury srovnatelných parametrů. Vynaložení takových investic by nezajišťovalo ekonomickou návratnost.

Vertikální integrace

Telefónica O2 Czech Republic, a.s. provozuje vlastní síť, jejíž část zpřístupňuje ostatním poskytovatelům na trhu a současně na ní poskytuje služby svým koncovým účastníkům. Je tak schopen poskytovat produkty nebo služby v rámci celého tržního řetězce. To mu umožňuje jednat nezávisle na svých konkurentech. Jeho konkurenti jsou naopak odkázáni na využívání infrastruktury Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Ceny a ziskovost

Ceny za originaci v pevném místě jsou od předchozí analýzy relevantního trhu provedené v roce 2006 regulovány pro jeden podnik s významnou tržní silou, který byl stanovený na základě výsledků provedené analýzy. Jedná se o společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Regulované ceny byly stanoveny jako maximální s využitím modelu LRIC. Jejich účinnost byla od 2. května 2006. Ceny byly stanoveny podle úrovně propojení, a to na místní nebo první tranzitní ústředně a podle doby provozu (silný provoz, slabý provoz).

Úřad v roce 2008 ověřil výši platných cen na základě aktualizovaných vstupů do modelu LRIC a snížil maximální ceny na propojení na tranzitní ústředně. Účinnost nových cen je od 1. ledna 2009. Maximální ceny stanovené v roce 2006 zahrnovaly vložený kapitál WACC ve výši 11,18 % vloženého kapitálu. Současně platné ceny zahrnují aktualizovanou hodnotu WACC ve výši 11,5 % vloženého kapitálu.

Tabulka č. 3 : Ceny za originaci pevném místě v ČR v Kč za minutu

Propojení na ústředně	Doba provozu	od 2.5.2006 do 31.12.2008	od 1.1.2009
- místní	silný	0,30	0,30
	slabý	0,15	0,15
- první tranzitní	silný	0,38	0,36
	slabý	0,19	0,18

Znamená to, že k 1. lednu 2009 došlo k poklesu maximální ceny za originaci na tranzitní ústředně o cca 5 %.

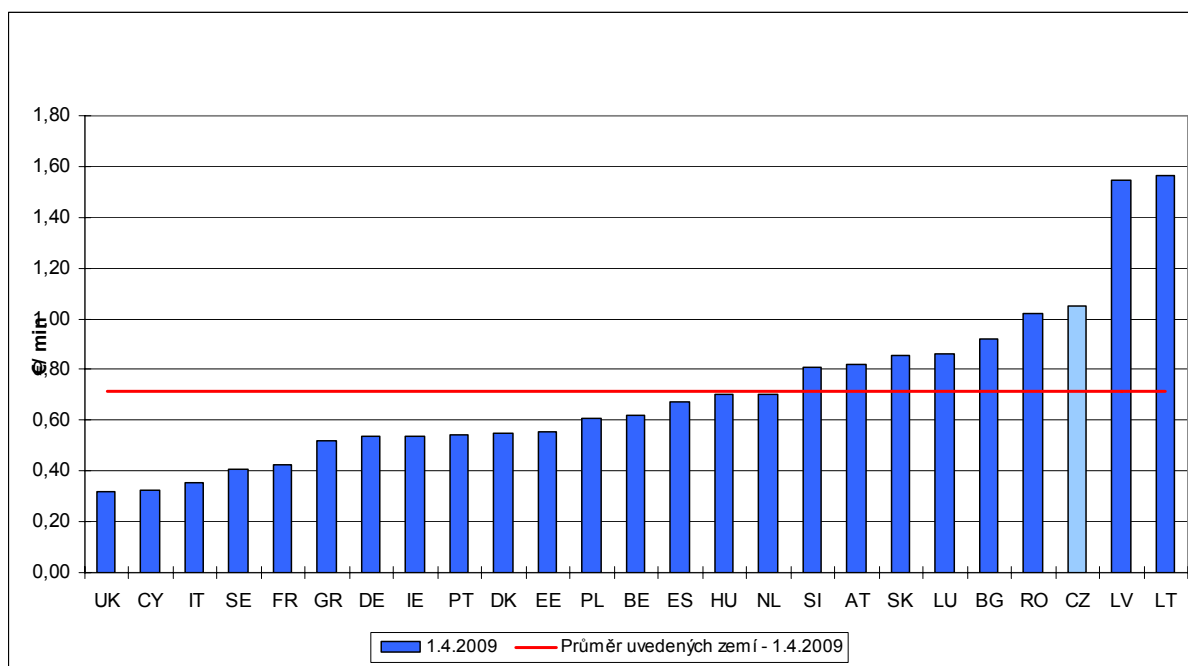
Úřad zkoumal vliv velkoobchodních cen za originaci na maloobchodní ceny volání za období od poslední analýzy relevantního trhu i u nejvýznamnějších operátorů působících na maloobchodním trhu. Ve zkoumaném období došlo k výše uvedenému mírnému snížení velkoobchodních cen. Maloobchodní ceny pro standardní plány zůstaly ve zkoumaném období beze změny, avšak nabídky balíčků hlasových služeb, které jsou aktuálně nabízeny, vykazují pokles cen. Státní kontrola, kterou Úřad prováděl u společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. potvrdila, že maloobchodní cena v sobě zahrnuje velkoobchodní vstupy, tedy cenu za originaci a cenu za terminaci, náklady maloobchodu a zisk. Z výše uvedeného vyplývá závislost maloobchodních cen na cenách velkoobchodních.

Obdobný trend v období od poslední analýzy relevantního trhu (tj. za poslední tři roky) vykazovaly i ceny nejvýznamnějších alternativních operátorů (České Radiokomunikace, a.s., GTS NOVERA s.r.o., VOLNÝ, a.s.). Rovněž tato skutečnost tak potvrzuje výše učiněný závěr, a to, že existuje jistá závislost mezi maloobchodními a velkoobchodními cenami.

Srovnání cen za originaci v zemích EU není součástí 14. implementační zprávy EK. Z tohoto důvodu Úřad provedl mezinárodní srovnání na základě aktuálních podkladů společnosti Cullen International.

Ceny za originaci v ČR ve srovnání s ostatními zeměmi EU byly v roce 2008 nad průměrem EU. Jedním z důvodů, proč jsou ceny v ČR vyšší, je hodnota směnného kurzu koruny vůči euru, která se v průběhu roku 2008 výrazně měnila. Dalším vlivem je i pokles počtu originovaných minut související s poklesem počtu aktivních přípojek ve veřejné telefonní síti v pevném místě. S ohledem na přetrvávající výrazný pokles počtu přípojek a nízkou penetraci nelze očekávat, že dojde k poklesu jednotkových nákladů a výraznějšímu snížení ceny, neboť s klesajícím počtem přípojek roste podíl jednotkových (průměrných) fixních nákladů. Penetrace přípojek v ČR je podle 14. implementační zprávy jednou z nejnižších v rámci zemí EU. Tento fakt spolu se snižujícím se objemem provozu má vliv na (vyšší) úroveň ceny za originaci v porovnání se zeměmi EU.

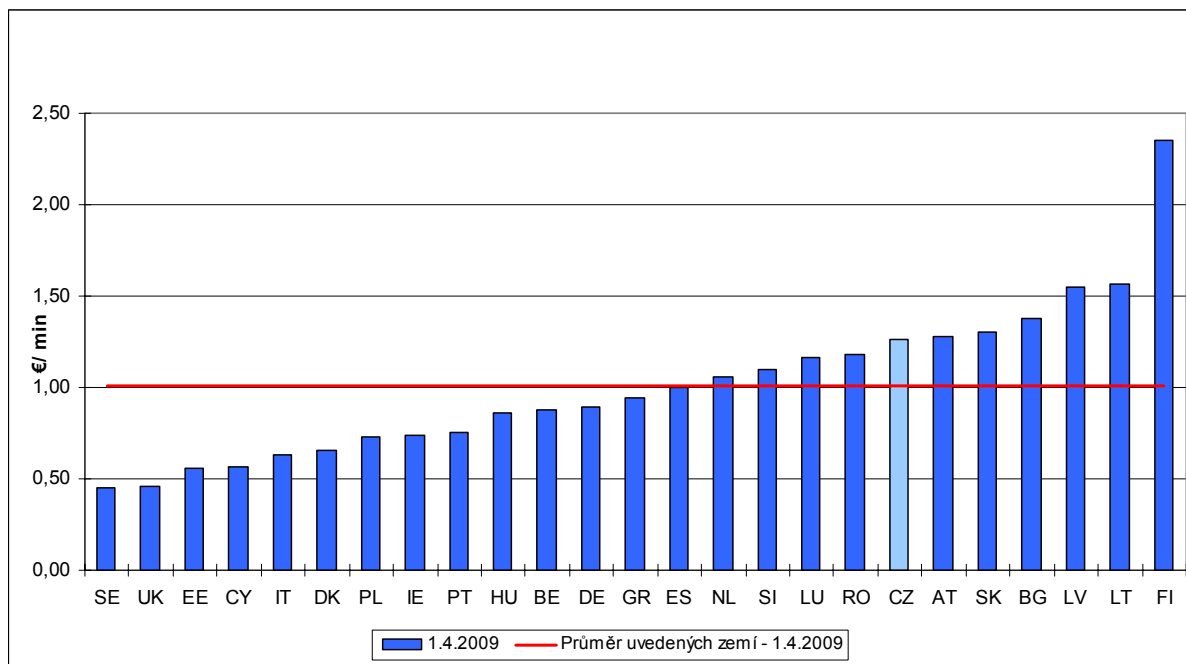
Graf č. 6: **Mezinárodní srovnání cen za minutu originace na místní ústředně v silném provozu u incumbentů**

Zdroj: Cullen International

Graf č. 7: Mezinárodní srovnání cen za minutu originace na tranzitní ústředně v silném provozu u incumbentů

Zdroj: Cullen International

Ziskovost

Úřad u společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. posuzoval i výsledky oddělené evidence výnosů a nákladů pro službu originace v pevném místě. Povinnost oddělené evidence byla společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. uložena rozhodnutím č. REM/8/04.2006-5, které nabylo právní moci dne 2. května 2006. Proto Úřad posuzoval výsledky oddělené evidence pouze za roky 2006 a 2007. Výsledky za celý rok 2008 budou Úřadu předloženy až po auditu účetních výsledků za rok 2008, tedy ve druhé polovině roku 2009.

Návratnost vloženého kapitálu WACC pro účely oddělené evidence výnosů a nákladů byla stanovena opatřením obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3 ve výši 11,18 %. V této výši byla použita pro rozhodnutí o ceně ze dne 26. dubna 2006. Do rozhodnutí o ceně ze dne 26. listopadu 2008 byla zahrnuta míra návratnosti vloženého kapitálu WACC 11,5 % nově stanovená OOP/4/02.2008-1.

Z oddělené evidence nákladů a výnosů společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. za rok 2006 vyplývá, že celkové výnosy za službu originace v pevném místě nepokrývaly ani provozní náklady na poskytování této služby a společnost vykazovala záporný provozní výsledek hospodaření. Totéž platí i pro rok 2007. Po přičtení nákladů vloženého kapitálu (WACC) byl ekonomický výsledek hospodaření také záporný. Za oba dva sledované roky posuzované souhrnně byla společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. ve ztrátě, která představovala ■■■ % vloženého kapitálu (WACC), zatímco hodnota návratnosti vloženého kapitálu stanovená v opatření obecné povahy (OOP/4/03.2006-3) činila 11,18 %. Pro dosažení zisku stanoveného v opatření obecné povahy (OOP/4/03.2006-3) by výnosy za služby originace v pevném místě společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. musely být vyšší o cca ■■■ % vloženého kapitálu. I tato skutečnost je jedním z důvodů, svědčících pro cenovou regulaci. V případě jejího zrušení by společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. mohla zahrnovat do cen historické náklady, což by mohlo způsobit růst cen.

Ztráta vykazovaná v účetnictví, tedy na historických údajích (plně alokované historické náklady a výnosy), je způsobená tím, že regulovaná cena za originaci vychází z modelu LRIC, tedy z přírůstkových nákladů propočítaných na současné ceny a rovněž z předpokládaného provozu. Model LRIC počítá náklady efektivního operátora tak, že na předpokládaný provoz v daném roce „vybuduje kapacitu“, tj. prvky sítě se při dané topologii naddimenzují a následně ocení běžnými cenami.

Nezanedbatelný vliv na ztrátovost této služby má i významný pokles provozu související s počtem aktivních přípojek ve veřejné telefonní síti poskytované v pevném místě.

Kritérium ceny a ziskovost svědčí o existenci samostatné významné tržní síly. Ve sledovaném období docházelo k poklesu cen pouze nastavenou cenovou regulací.

Ostatní kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

Další kritéria uvedená v Metodice Úřad nepovažuje na tomto relevantním trhu za určující při rozhodování o existenci významné tržní síly, a proto nejsou podrobena analýze.

3.1.3 Kritéria související s charakteristikou zákazníků

Neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky

Vysoká cena za přístup k veřejné telefonní síti (měsíční paušál) vede účastníky i k přechodu na služby poskytované prostřednictvím jiných technologií, které však nejsou substituty k produktu na analyzovaném trhu (viz graf č. 2).

Náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů

Náklady na přechod k jinému poskytovateli jsou vzhledem k ceně za zřízení přístupu a ceně za přenesení čísla pro koncového účastníka významné. Pokud je přejímající operátor přeneše v plné výši na účastníka, potom jsou bariérou pro přechod k jinému poskytovateli přístupu. Přejímající operátor pouze výjimečně tyto náklady nepřenáší na účastníky s relativně vysokým měsíčním účtem. Proto lze konstatovat, že náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů jsou pro většinu účastníků překážkou pro přechod.

Překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů

Na základě výše uvedených kritérií Úřad konstatuje, že na tomto trhu existují překážky přechodu k jinému poskytovateli služeb přístupu.

3.1.4 Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu

Na analyzovaném trhu neexistuje v současné době dostatečně efektivní konkurence, což je způsobeno vlastnictvím převážné části přístupových sítí společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. Vybudování přístupových sítí ostatními poskytovateli v takovém rozsahu, kterým disponuje společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. není z důvodů vysokých investic a jejich nejisté návratnosti efektivní a prakticky ani možné, zejména při klesajícím zájmu o službu přístupu k veřejné telefonní síti na straně poptávky. Trh zůstává v omezené míře otevřený pro potenciální nově vstupující podnikatele v případě využití zpřístupnění účastnických kovových vedení a nových technologií.

3.2 Výsledky vyhodnocení samostatné významné tržní síly podle zvolených kritérií

Úřad konstatuje v souladu s Metodikou, že vzhledem k tomu, že tržní podíl společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. při zkoumání jednotlivých měřítek vždy

převyšuje 75 %, jedná se o podnik s významnou tržní silou. Tento závěr potvrdilo zkoumání dalších kritérií a žádné kritérium nezpochybnilo tento závěr.

Na základě provedené analýzy Úřad konstatuje, že na relevantním trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě existuje podnik se samostatnou významnou tržní silou, kterým je Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

3.3 Zkoumání společné významné tržní síly

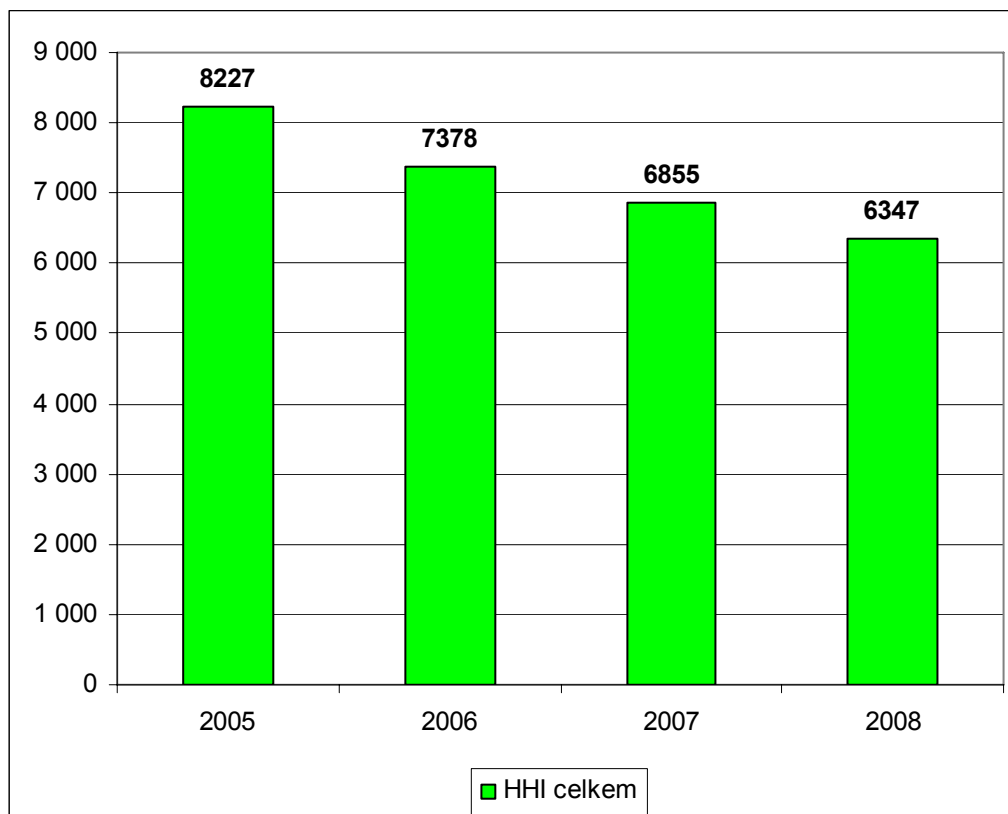
Koncentrace trhu

Úřad posoudil koncentraci trhu s využitím Hirschmann-Herfindahlova indexu (HHI).

Tabulka č. 4: Hodnoty HHI – tržní podíl podle tržeb za přístup k veřejné telefonní síti v pevném místě

	2005	2006	2007	2008
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	8192,961	7311,599	6766,780	6239,457
ČEZ ICT Services, a. s.	0,095	0,121	0,200	0,203
České Radiokomunikace a.s.	1,571	22,295	9,120	6,319
GTS NOVERA s.r.o.	32,783	43,849	70,945	76,204
T-Systems Czech Republic a.s.	0,024	0,036	0,044	0,105
VOLNÝ, a.s.	0,030	0,124	3,727	5,801
UPC Česká republika, a.s.	0,000	0,000	4,615	18,651
Celkem	8227	7378	6855	6347

Graf č. 8: Hodnoty HHI – tržní podíl podle počtu originovaných minut ve veřejné telefonní síti v pevném místě

Z výše uvedených hodnot tržních podílů vypočtených metodou HHI je zřejmé, že se jedná o vysoce koncentrovaný trh, dochází zde však k postupnému poklesu koncentrace.

Na základě vyhodnocení hodnot HHI v časové řadě Úřad dospěl k závěru, že struktura trhu původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě nenapomáhá koordinaci postupů, a tím k vytváření společné významné tržní síly.

Průhlednost trhu

Ceny na analyzovaném trhu jsou regulovány pro společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s., čímž je zajištěna průhlednost cenových nabídek za poskytování služby, a proto toto kritérium nesvědčí ve prospěch existence společné významné tržní síly.

Další kritéria

Ani žádné z dalších kritérií nesvědčí pro existenci společné významné tržní síly.

3.4 Výsledky vyhodnocení společné významné tržní síly podle zvolených kritérií

Na základě provedené analýzy Úřad konstatuje, že na relevantním trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě neexistují podniky se společnou významnou tržní silou.

3.5 Přenesená významná tržní síla

Společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. byla označena jako podnik s významnou tržní silou, proto zkoumání, zda na analyzovaný trh není přenesena významná tržní síla z jiného trhu, je bezpředmětné.

3.6 Závěry k analýze trhu

Úřad konstatuje, že trh č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě není efektivně konkurenčním trhem, neboť na něm působí podnik s významnou tržní silou, Telefónica O2 Czech Republic, a.s., a nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Společenství v oblasti hospodářské soutěže (regulace ex post) nepostačují k řešení daného problému. Z provedené analýzy vyplývá, že tržní síla společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. je natolik významná, že pro fungování trhu je nezbytné předem stanovit některé podmínky pro její podnikání.

Analýza dále prokázala jistou závislost mezi vývojem velkoobchodních cen originace a maloobchodních cen, což znamená, že na trhu dochází k uplatňování nepřiměřeně vysoké ceny v neprospěch koncových uživatelů v případech, kdy není uplatněna cenová regulace. Tržní síla společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. je natolik významná, že v případě, že by nebyla uplatněna regulace cen na analyzovaném trhu, projevilo by se to v neprospěch koncových uživatelů, protože společnost by účtovala nepřiměřeně vysoké ceny za originaci. Ceny konkurentů v sobě zahrnují jako významnou složku velkoobchodní cenu za originaci, proto by i jejich ceny pro koncové uživatele byly vysoké.

Úřad zároveň konstatuje, že nápravná opatření podle § 51 odst. 3 písm. a) až f) Zákona by vzhledem k vysokému tržnímu podílu podniku s významnou tržní silou nevedla sama o sobě k nápravě a cenová regulace společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. zůstane zachována.

Úřad zjistil, že v některých případech dochází k zahájení volání (originaci) ve veřejné telefonní síti v pevném místě z koncových bodů s mobilním účastnickým číslem. Podle zjištění Úřadu se jedná o zanedbatelnou část služeb zahájení volání na tomto trhu. Uplatnění cenové regulace by v těchto případech vyžadovalo změnu již používaných účastnických

čísel, a to s negativním dopadem na koncového zákazníka. Úřad proto s přihlédnutím na zjištěný zanedbatelný rozsah těchto případů na analyzovaném trhu a s ohledem na zásadu přiměřenosti ukládaných nápravných opatření navrhuje neuplatnit na tyto případy regulaci cen.

Úřad na tomto trhu neshledal existenci společné významné tržní síly ani přenesené významné tržní síly.

4. Nápravná opatření

4.1 Platná regulační opatření

4.1.1 Regulace ze zákona

Povinnost podnikatele podle § 80 odst. 2 Zákona nejpozději do 10 dnů ode dne uzavření smlouvy o přístupu nebo smlouvy o propojení sítí předat Úřadu úplné znění uzavřené smlouvy, včetně příloh. Stejná povinnost platí i pro předávání změn a dodatků smlouvy o přístupu nebo smlouvy o propojení.

4.1.2 Regulace uplatněná Úřadem na daném trhu podle předchozí analýzy

Podniku s významnou tržní silou (společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s.) byly uloženy rozhodnutím č. REM/8/04.2006-5, které nabylo právní moci dne 2. května 2006 (dále jen „REM č. 8“), tyto povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3 Zákona a souvisejících opatření obecné povahy (č. A/8/03.2006-16):

1. umožnit přístup ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům pro účel služby původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě podle § 84 Zákona, a to
  - a) vyhovět požadavku na propojení sítě nebo síťového zařízení účastníka řízení na místní a na první tranzitní ústředně nejpozději ve lhůtách uvedených v referenční nabídce propojení ode dne obdržení požadavků na propojení,
  - b) v případech, kdy na místní ústředně není signalizace SS7 a je pro daný typ provozu nezbytná, vyhovět přiměřenému požadavku na propojení sítě nebo síťového zařízení účastníka řízení na místní ústředně nejpozději ve lhůtě, uvedené v referenční nabídce propojení pro případ, kdy propojení nebrání technické omezení, prodloužené o 90 dnů ode dne obdržení požadavku na propojení,
  - c) vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup ke svým specifickým síťovým prvkům,
  - d) vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup ke svým přiřazeným prostředkům,a to za podmínek určených referenční nabídkou přístupu a referenční nabídkou propojení.
2. průhlednosti podle § 82 Zákona, a to
  - a) uveřejnit referenční nabídku přístupu s uvedením popisu příslušných nabídek služeb, které poskytuje ke splnění povinností podle bodu 1, a souvisejících smluvních podmínek včetně cen v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení,
  - b) uveřejnit referenční nabídku propojení s uvedením popisu příslušných nabídek služeb, které poskytuje ke splnění povinností podle bodu 1,

a souvisejících smluvních podmínek včetně cen v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení,

- c) uveřejňovat informace týkající se přístupu k síti elektronických komunikací v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení,
  - d) uveřejňovat informace týkající se propojení sítí elektronických komunikací v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení.
3. nediskriminace při poskytování propojení podle § 81 Zákona, a to
- a) uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
  - b) poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní.
4. oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, a to
- vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona tak, aby
- a) při sjednávání cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné, že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,
  - b) byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby včetně podkladů pro účely nákladového modelu LRIC.

Podniku s významnou tržní silou, společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s., byla uložena rozhodnutím č. CEN/8/04.2006-16, které nabylo právní moci dne 2. května 2006, také povinnost související s regulací cen podle § 51 odst. 3 písm. g) Zákona a souvisejícího opatření obecné povahy (č. A/8/03.2006-16), a to stanovením maximálních cen podle § 58 odst. 1 písm. a) Zákona.

Rozhodnutí o ceně č. CEN/8/04.2006-16 bylo následně podle § 51 odst. 5 Zákona změněno rozhodnutím o ceně č. CEN/8/11.2008-3, které nabylo právní moci dne 27. listopadu 2008.

Maximální ceny byly stanoveny v členění na dobu silného a slabého provozu, a to na místní ústředně a první tranzitní ústředně. Při výpočtu cen vycházel Úřad z nákladového modelu LRIC, který je založen na principu dlouhodobých přírůstkových nákladů. Při naplňování modelu LRIC vycházel Úřad z topologie sítě společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Maximální ceny v rozhodnutí č. CEN/8/04.2006-16 zahrnovaly WACC ve výši 11,18 % podle opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3. Druhé rozhodnutí o ceně (č. CEN/8/11.2008-3) zahrnovalo WACC ve výši 11,5 % WACC stanovený v opatření obecné povahy č. OOP/4/02.2008-1.

Hlavním cílem regulace uplatněné na základě minulé analýzy relevantního trhu bylo zajistit trvalé konkurenční prostředí na relevantním trhu v zájmu koncových uživatelů a spotřebitelů.

4.1.3 Vyhodnocení stávajících opatření

Tato část analýzy se zaměřuje na povinnosti uložené v rámci minulé analýzy s důrazem na to, zda jsou tyto povinnosti plněny a zda je jejich rozsah a specifikace dostatečný pro zlepšení konkurenčního prostředí na analyzovaném trhu. Úřad přitom bral v potaz situaci na analyzovaném trhu, podněty alternativních operátů a reakce podniku s významnou tržní silou.

Úřad průběžně sledoval plnění uložených povinností a konstatuje, že všechny uložené povinnosti byly plněny v souladu s rozhodnutími.

Výrazněji se pak Úřad zaměřil na plnění povinnosti průhlednosti uložené společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. Dne 25. července 2006 byla zveřejněna v Částce 21 Telekomunikačního věstníku referenční nabídka propojení, jejíž součástí je i popis služeb přístupu (jedná se služby přístupu ke službám se sdílenými náklady, s vyjádřenou cenou apod.).

Úřad zkoumal referenční nabídku s ohledem na skutečnost, zda je v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu nebo propojení (opatření obecné povahy č. OOP/7/07.2005-12 ve znění opatření obecné povahy č. OOP/7/01.2006-1 (dále jen „OOP č. 7“). Toto zkoumání prokázalo, že referenční nabídka je v souladu s OOP č. 7, společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. tedy plnila povinnost průhlednosti.

Posuzování podnětů

Úřad se zabýval podnětem k prošetření provazování nabídek pevné a mobilní telefonní služby nabízené společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. podnikovým zákazníkům. Úřad prověřoval, zda nedochází k přenášení tržní síly z relevantního trhu č. 2 a 5, na nichž byla společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. určena na základě analýz podnikem s významnou tržní silou, na relevantní trh č. 15. Přenášení tržní síly Úřad neprokázal. Dále Úřad v rámci šetření podnětu zkoumal dodržování povinností uložených společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. na relevantních trzích č. 8 a 9 a neshledal porušení těchto povinností. Úřad došel k závěru, že společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. neuplatňuje při poskytování veřejně dostupné služby podnikovým zákazníkům maloobchodní ceny s ohledem na tarifaci pod náklady.

Společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. v době od poslední analýzy nabízela a nabízí svým maloobchodním zákazníkům cenové tarify, u kterých zpoplatňuje jednorázově měsíční cenou (tzv. flat rate) určitý typ volání, např. do pevných sítí v době slabého provozu anebo jsou takto zpoplatňovaná volání součástí balíčku, např. O2 Duo. Úřad v souvislosti s těmito nabídkami posuzoval, zda dochází ze strany společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. k plnění povinnosti nediskriminace při uplatňování velkoobchodních regulovaných cen za originaci, tzn., zda společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. uplatňuje v cenách maloobchodních služeb velkoobchodní ceny i pro vlastní služby, a zda jsou tyto nabídky replikovatelné. Úřad při ověřování vycházel z průměrného provozu (počtu minut) uživatele posuzovaného cenového tarifu. Pro tento počet minut stanovil náklady na originaci, terminaci, maloobchodní (retail) náklady a náklady na propojovací okruhy. Náklady na originaci a terminaci byly uvažovány ve výši velkoobchodních regulovaných cen. Součet těchto nákladů pro průměrné využití cenového tarifu Úřad porovnal s maloobchodní cenou tarifu. Cena byla pokaždé vyšší než náklady a návratnost vloženého kapitálu (11,18 % WACC) a společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. dosahovala z poskytování těchto služeb na maloobchodní úrovni zisku (vyššího než 11,18 % WACC). Úřad nespátřil žádné pochybení ze strany společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. a dospěl k závěru, že maloobchodní nabídky jsou replikovatelné jinými operátory využívajícími velkoobchodních vstupů společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (na originaci volání prostřednictvím služeb CS a CPS).

Další podnět popisoval odmítnutí společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. a Vodafone Czech Republic a.s. týkající originace volání na číselné rozsahy 910 XXX XXX přidělené společnosti CERBEROS s.r.o. Úřad v odpovědi konstatoval, že povinnost originovat volání z mobilních sítí nebyla uložena. V případě pevné sítě se žadatel o propojení musí řídit referenční nabídkou společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s., která je vydána k provedení rozhodnutí o uložení povinnosti. V konkrétním případě je dále minimálně nutné, aby žadatel technicky zajistil propojení na své straně, včetně přenosu signalizace SS7. Pro případné posouzení porušení povinností stanovených Zákonem nebo na jeho základě je nutné, aby Úřad měl k dispozici minimálně doklady o jednání mezi společností CERBEROS s.r.o. a ostatními zmiňovanými společnostmi, včetně dalších souvisejících dokumentů. Pouze na základě relevantních důkazů mohl Úřad učinit jakýkoliv závěr v rámci svého zákonného zmocnění zkontrolovat dodržování povinností uložených Zákonem nebo na jeho základě. V tomto případě Úřad žádné doklady neobdržel, tedy nemohl shledat porušení uložených povinností.

Řešení sporů

Úřad řešil spor mezi společnostmi Vodafone Czech Republic a.s. a Telefónica O2 Czech Republic, a.s. o určení ceny za propojení pro službu bezplatného volání před uzavřením smlouvy o propojení. Návrh byl rozhodnutím správního orgánu zamítnut proto, že nebyla poskytována služba v režimu smlouvy o propojení, a proto o tom není správní orgán oprávněn rozhodovat.

Úřad dále řešil spor mezi společnostmi Czechtec, s.r.o. a Telefónica O2 Czech Republic, a.s. o uzavření dodatku ke smlouvě o propojení telekomunikačních sítí. Předmětem dodatku bylo doplnění nové služby – (zprostředkování volání) poskytované na číslech s předčíslem 905. Správní řízení bylo usnesením zastaveno z důvodu, že navrhovatel vzal návrh zpět.

4.2 Určení stanoveného období pro další analýzu, monitorování vývoje trhu

Úřad předpokládá, že podrobí relevantní trh nové analýze po uplynutí maximální lhůty stanovené Zákonem, protože v období příštích tří let nepředpokládá významnější změnu v dosažené úrovni konkurence na trhu.

Úřad bude průběžně monitorovat vývoj na tomto relevantním trhu. V případě zjištění závažných skutečností, které významně ovlivní konkurenční prostředí relevantního trhu, rozhodne Úřad případně o provedení nové analýzy relevantního trhu i před výše stanovenou lhůtou.

4.3 Návrh nápravných opatření

Je navrhováno uložit podniku s významnou tržní silou tyto povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3 Zákona:

a) průhlednosti podle § 82 Zákona, zejména

1. uveřejnit referenční nabídku přístupu (včetně popisu příslušných služeb, smluvních podmínek a cen),
2. uveřejnit referenční nabídku propojení (včetně popisu příslušných služeb, smluvních podmínek a cen),
3. zveřejňovat informace týkající se přístupu k síti (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen),
4. zveřejňovat informace týkající se propojení sítí (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen);

- b) nediskriminace podle § 81 Zákona, zejména
1. uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
  2. poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní,
  3. podnik s významnou tržní silou musí nabídnout odpovídající velkoobchodní službu nebo produkt formou přístupu pro každou službu nebo produkt, který nabízí na maloobchodní úrovni;
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, zejména
1. vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů tak, aby při určování cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné, že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,
  2. vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů tak, aby byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby;
- d) přístupu k prostředkům a sdílení kapacit podle § 84 Zákona, zejména
1. povinnost propojovat sítě nebo síťová zařízení,
  2. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho specifickým síťovým prvkům,
  3. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho přiřazeným prostředkům;
- e) nenavrhuje se;
- f) nenavrhuje se;
- g) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona.

Nápravné opatření podle písmene g) se navrhuje uložit společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. pro případy zahájení volání z geografických účastnických čísel a telefonních čísel s přístupovými kódy k neveřejným sítím.

Úřad bude vynucovat plnění povinností vyplývajících ze Zákona.

Část D – Konzultace s ÚOHS

Podle ustanovení § 130 odst. 3 Zákona Úřad po vypořádání připomínek konzultoval konečný text návrhu opatření obecné povahy s ÚOHS.

Předseda ÚOHS dopisem ze dne 4. srpna 2009 sdělil, že k návrhu této analýzy nemá připomínek.

Část E – Vypořádání připomínek

Dne 2. června 2009 se uskutečnilo pracovní jednání se zástupci provozovatelů sítí elektronických komunikací a asociací provozovatelů těchto sítí, na které byl projednán návrh „Analýzy relevantního trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě“. Relevantní podněty z diskuse zpracoval Úřad do návrhu analýzy. Tímto pracovním jednáním Úřad konzultoval analýzu relevantního trhu č. 2 nad rámec stanovený v § 130 Zákona.

Poté na základě § 130 Zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě Úřad zveřejnil 17. června 2009 návrh analýzy

č. A/2/XX.2009-Y relevantního trhu č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě spolu s výzvou k uplatnění připomínek. Připomínky k návrhu opatření bylo možno uplatnit do 17. července 2009. Připomínky uplatnila pouze společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. Její připomínky se týkaly zejména dílčích otázek vymezení trhu a regulace cen.

Společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. navrhla upřesnit definici tranzitní ústředny, na které je předáván originovaný provoz.

Úřad připomínku neakceptoval. Úřad upravil věcné vymezení tak, že ponechal pouze rozlišení místní nebo tranzitní ústředny, na které je poskytováno propojení nebo přístup a v jejímž atrakčním obvodu se nachází koncový bod.

Společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. zpochybnila vliv velkoobchodních cen za originaci na maloobchodní ceny.

Úřad připomínku neakceptoval. Na základě uplatněné připomínky však Úřad doplnil text analýzy.

Kompletní vypořádání připomínek je uvedeno v tabulce vypořádání připomínek v rámci veřejné diskuze.

Část F – Připomínky Evropské komise k oznámení návrhu opatření

Dne 26. srpna 2009 byl text analýzy postoupen Komisi podle čl. 7 Rámcové směrnice. Ve svém vyjádření ze dne 25. září 2009 Komise sdělila, že na základě oznámeného návrhu opatření a doplňujících informací poskytnutých Úřadem dne 9. září 2009 nemá k analýze žádné připomínky. Podle článku 7 Rámcové směrnice může Úřad přijmout konečný návrh opatření.

za Radu Českého telekomunikačního úřadu:
PhDr. Pavel Dvořák, CSc.
Předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu